

FRANSIZCA BİRİNCİ BASKIYA (1880) ÖNSÖZ*

KARL MARX

Bu kitapçığın içeriğini oluşturan sayfalar ilk kez üç makale halinde *Revue socialiste*'te,** Friedrich Engels'in en yeni çalışması Anti-Dühring'den çeviri olarak yayınlandı.***

Bilimsel sosyalizmin en önde gelen temsilcilerinden biri olan Friedrich Engels, ilkin 1844'te, Paris'te, Marx ile Ruge'nin çıkardığı *Deutsch-Französische Jahrbücher*'de yayınlanan "Ekonomi Politğin Bir Eleştiri Denemesi"**** ile tanındı. "Deneme"de

* Marx tarafından 4 ya da 5 Mayıs 1880'de yazılan bu önsöz, kitapçıkta, Engels'in yapıtını Fransızcaya çeviren Lafargue'ın imzasıyla yayınlandı. Bulunan elyazmasında şu ek vardır: "Sevgili Lafargue, Engels'le (dün akşamki) tanışmanın meyvesi ilişiktir. Üslubu düzeltiniz, ama içeriği değıştirmeden bırakınız." (MEW, c. 34, s. 444.).

** Fransız sosyalist Benoît Melon'un yayınladığı aylık dergi.

*** Lafargue imzasıyla yayınlanan metinde şu ek vardır: "Bunlar, kapitalist üretimin ekonomik güçlerinin diyalektik gelişmesinin Fransız okuyucu tarafından anlaşılabilmesi için, üçüncü bölümde metine çeşitli eklemeler yapan yazar tarafından gözden geçirilmiştir."

**** Karl Marx'ın 1844 *Elyazmaları* (Sol Yayınları, Ankara 1993) içinde, s. 352-383.

bilimsel sosyalizmin bazı genel ilkeleri formüle edilmiş bulunuyordu. Engels, daha sonra, yaşamakta olduğu Manchester’de, İngiltere’de Emekçi Sınıfın Durumu’nu (Almanca olarak) yazdı (1845). Marx *Kapital*’de bu önemli yapıta hak ettiği yeri verdi. İngiltere’de birinci kalışında —sonradan da Brüksel’de—, sosyalist hareketin resmi organı *Northern Star*’ın ve Robert Owen’in *New Moral World* adlı yayınının yazarları arasındaydı.

Engels, Brüksel’de oturduğu sırada, Marx ile birlikte, Flaman ve Valon işçi kulüpleriyle ilişkisi bulunan komünist Alman İşçi Birliğini kurdu; ve ikisi birlikte, Bornstedt’in işbirliğiyle *Deutsche-Brüsseler-Zeitung*’u yayınladılar. *Adiller Birliğinin* Almanya komitesinin çağrısı üzerine, 1839 Blanqui’ler suikastına katıldığı için Fransa’dan kaçan Karl Schapper’in kurduğu bu Birliğin (Londra’da) üyesi oldular. Gizli birliklerde olağan biçimlerin ortadan kaldırılmasından sonra Birlik uluslararası *Komünistler Birliğine* dönüştürüldü. O günkü koşullar altında Birlik, hükümetler karşısında gizli kalmak zorundaydı. 1847’de Birliğin Londra’daki uluslararası kongresinde, Marx ile Engels, *Komünist Parti Manifestosu*’nu kaleme almakla görevlendirildiler; *Manifesto*, Şubat devriminden az önce yayınlandı ve hemen bütün Avrupa dillerine çevrildi.* Aynı yıl, burjuva radikallerin ve sosyalist işçi temsilcilerinin biraraya geldiği açık ve uluslararası bir birlik olan *Brüksel Demokratik Derneği*’nin kuruluşunda rol aldılar.

Şubat devriminden sonra Engels, 1848’de Köln’de Marx’ın kurduğu ve Mayıs 1849’da bir Prusya hükümet darbesi ile yasaklanan *Neue Rheinische Zeitung*’un redaktörlerinden biri oldu. Elberfeld ayaklanmasına katıldıktan sonra, o vakitler bir gönüllüler alayının albayı olan Willich’in yaveri olarak Prusyalılara karşı Baden seferine katıldı (Haziran ve Temmuz 1849).

Engels, 1850’de Londra’da *Neue Rheinische Zeitung*’un yazarlarından idi. Marx tarafından yönetilen ve Hamburg’da basılan

* Lafargue imzasıyla yayınlanan metinde şu ek vardır: “*Komünist Manifesto*, modern sosyalizmin en değerli belgelerinden biridir. Burjuva toplumun gelişmesinin, kapitalist toplumu ortadan kaldırması gereken proletaryanın oluşumunun en güçlü ve en açık betimlemelerinden biridir; Marx’ın *Felsefenin Sefaleti*’nde olduğu gibi burada da sınıf savaşımı teorisi ilk kez belirgin biçimde ortaya konmaktadır.”

Politisch-ökonomische Revue'de, Engels, 19 yıl sonra Leipzig'de broşür olarak yayınlanan ve üç baskı yapan *Alman Köylü Savaşı* başlıklı çalışmasını ilk kez yayınladı.

Almanya'da sosyalist hareketin yeniden ortaya çıkmasından sonra *Volksstaat*'ta ve *Vorwärts*'de yayınlanan en önemli makaleleri Engels yazdı. Bunlardan çoğu, *Rusya'da Toplumsal Durum*, *Alman Ulusal Meclisinde Prusya Rakısı*, *Konut Sorunu*, *Bakuninciler İş Başında* vb. gibi başlıklar altında broşür olarak yayınlandı.

Engels 1870'de Manchester'den Londra'ya taşındıktan sonra Enternasyonal'in genel konsey üyesi oldu ve bu kuruluş tarafından İspanya, Portekiz ve İtalya ile haberleşme görevlisi yapıldı.

Alaycı biçimde (genel olarak bilim ve özel olarak sosyalizm üzerine Bay Eugen Dühring'in sözde yeni teorilerine yanıt olarak) "Bay Eugen Dühring Bilimi Altüst Ediyor" diye başlıklandığı en son makale dizisini *Vorwärts*'e yolladı. Bu dizi bir ciltte birleştirildi ve Alman sosyalistlerinin gözünde büyük bir başarı sayıldı. Elinizdeki broşürde, bu kitabın teorik bölümünden, bir bakıma *bilimsel sosyalizme giriş* demek olan en önemli alıntıları veriyoruz.